

Streszczenie w języku polskim

Padaczka jest jedną z najczęściej występujących chorób układu nerwowego, której istotą jest patologiczna i trwała tendencja do nawracających napadów padaczkowych. Istotnym problemem jest współwystępowanie z padaczką innych chorób, w tym dietozależnych. W grupie pacjentów z padaczką obserwuje się nadmierną masę ciała, częstszą dyslipidemię oraz niedobory składników mineralnych i witaminowych, w tym witaminy D3. Badania wykazują również częstą niechęć osób z padaczką do podejmowania aktywności fizycznej, która wynika, m.in. z obawy przed napadami. Wiedza dotycząca stanu odżywienia, sposobu żywienia oraz stylu życia pacjentów z padaczką jest ograniczona, co skłania do prowadzenia dalszych, dokładniejszych badań w tym zakresie.

Głównym celem niniejszej pracy była ocena stężenia 25-hydroksywitaminy D oraz parametrów gospodarki lipidowej w surowicy pacjentów z padaczką w odniesieniu do sposobu żywienia, stanu odżywienia i poziomu aktywności fizycznej. W celu szerszego poznania zagadnienia stanu odżywienia pacjentów z padaczką przeanalizowano aktualną literaturę naukową, a wyniki opublikowano w formie publikacji przeglądowej (Publikacja nr 1).

Badaniem objęto 60 pacjentów z padaczką w wieku 18-73 lata oraz 70 zdrowych ochotników stanowiących grupę kontrolną, dobranych pod względem struktury wieku, płci i wskaźnika masy ciała (BMI). W trakcie badania zebrano informacje medyczne oraz przeprowadzono szczegółowy wywiad dotyczący nawyków żywieniowych oraz stylu życia. Aktywność fizyczną oceniono na podstawie Międzynarodowego Kwestionariusza Aktywności Fizycznej w wersji krótkiej, polskiej (IPAQ-S). Stan odżywienia oceniono na podstawie impedancji bioelektrycznej. Pobrano próbki krwi żyłnej i oznaczono profil lipidowy oraz stężenie 25-hydroksywitaminy D3.

Zarówno w grupie badanej, jak i kontrolnej odnotowano wyższe stężenie cholesterolu frakcji LDL w porównaniu z aktualnymi wytycznymi dotyczącymi postępowania w dyslipidemii w populacji europejskiej. W porównaniu ze zdrowymi ochotnikami, mężczyźni z padaczką mieli znamienne wyższą procentową zawartość tkanki tłuszczowej. U chorych na padaczkę zaobserwowano istotnie niższe stężenie 25(OH)D3 w surowicy oraz istotną, pozytywną korelację pomiędzy poziomem aktywności fizycznej oraz stężeniem witaminy D3.

Pacjenci z padaczką spędzali więcej czasu w ciągu dnia siedząc. W porównaniu z osobami zdrowymi, osoby z grupy badanej rzadziej spożywały sery twarogowe, owoce, nasiona roślin strączkowych, orzechy, pestki i nasiona, cukier, miód i słodycze, soki warzywne i warzynowo-owocowe, kawę, herbatę, wody mineralne oraz alkohol, a częściej słodzone napoje gazowane. Ich dieta, w porównaniu z dietą osób z grupy kontrolnej, dostarczała mniejszej ilości witaminy C i B3 oraz potasu, zaś więcej tłuszczu i sodu. U ponad 80% pacjentów z padaczką obserwowano niskie spożycie kwasu foliowego, witaminy D oraz wapnia. Podobną tendencję zaobserwowano w grupie kontrolnej.

Niektóre elementy sposobu żywienia, stylu życia oraz stanu odżywienia pacjentów z padaczką mogą przyczyniać się do zwiększonego ryzyka współwystępowania chorób układu krążenia. W porównaniu z osobami zdrowymi, spędzali oni więcej czasu w ciągu dnia siedząc, mieli niższe stężenie witaminy D3 w surowicy, a ich dieta dostarczała mniej witamin B3 i C oraz potasu, zaś więcej tłuszczu i sodu. Dodatkowo u mężczyzn z padaczką obserwowano większy procent tkanki tłuszczowej w porównaniu z mężczyznami z grupy

kontrolnej. Uzyskane wyniki wskazują na potrzebę objęcia pacjentów z padaczką kompleksową opieką uwzględniającą poradnictwo żywieniowe oraz edukację w zakresie aktywności fizycznej.